

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

1

betreft
Wijziging Modelverordening
leges

ons kenmerk
ECFE/U201700036
Lbr. 17/003

datum
8 maart 2017

Samenvatting

Wij hebben de Modelverordening leges op de volgende punten gewijzigd:

- aanvulling van de begripsomschrijving van maand;
- toevoeging vervangende Nederlandse identiteitskaart aan het belastbaar feit;
- het vervangen van twee in hogere wetgeving geregelde vrijstellingen voor 'milieuleges' door een algemeen geformuleerde 'wettelijke vrijstelling';
- toevoeging facultatieve bepaling over bekendmaking van bijlagen;
- het vervallen van de tariefbepaling voor naspeuringen in de registers van de burgerlijke stand;
- actualisering van de tariefbepalingen over vastgoedinformatie;
- toevoeging van een keuzemogelijkheid in de begripsomschrijving van aanlegkosten en van bouwkosten in verband met jurisprudentie;
- actualisering van de tariefbepalingen voor monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten in verband met de Erfgoedwet en Model Erfgoedverordening;
- redactionele wijzigingen in de tariefbepalingen voor aangehaakte omgevingsvergunningen;
- wijziging van de tariefbepalingen over de natuurtoets bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning in verband met de nieuwe Wet natuurbescherming en het gewijzigde Besluit omgevingsrecht.

In een bijlage hebben wij een modelwijzigingsbesluit opgenomen waarin alle bovengenoemde wijzigingen zijn verwerkt. Daarnaast hebben wij in de toelichting recente jurisprudentie verwerkt en de facultatieve vrijstelling voor een instelling van maatschappelijke, sociale of culturele aard aangepast.

Omdat de redactie van de eigen legesbepalingen kan afwijken van ons model, zullen niet alle wijzigingen voor elke gemeente relevant zijn. Op korte termijn is van belang dat de vervangende Nederlandse identiteitskaart en de tariefbepalingen over de natuurtoets goed in de legesverordening zijn geregeld en dat bij de legesverordening behorende bijlagen op de juiste wijze bekendgemaakt.

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n) 1
betreft Wijziging Modelverordening leges	ons kenmerk ECFE/U201700036 Lbr. 17/003	datum 8 maart 2017

Geacht college en gemeenteraad,

Inleiding

Wij hebben de Modelverordening leges op de volgende punten gewijzigd:

- aanvulling van de begripsomschrijving van maand (artikel 1);
- toevoeging vervangende Nederlandse identiteitskaart aan het belastbaar feit (nieuw lid 2 in artikel 2);
- het vervangen van twee in hogere wetgeving geregelde vrijstellingen voor 'milieuleges' door een algemeen geformuleerde 'wettelijke vrijstelling' (artikel 4, onderdelen b en c);
- toevoeging facultatieve bepaling over bekendmaking van bijlagen (facultatief lid 3 in artikel 13, inwerkingtreding);
- het vervallen van de tariefbepaling voor naspeuringen in de registers van de burgerlijke stand (onderdeel 1.1.8 tarieventabel) en het in verband daarmee vernummernen van onderdeel 1.1.9 tot 1.1.8, ook in artikel 10);
- actualisering van de tariefbepalingen over vastgoedinformatie, mede in verband met de Erfgoedwet en Model Erfgoedverordening 2016 (onderdelen 1.8.2 tarieventabel);
- toevoeging van een keuzemogelijkheid in de begripsomschrijving van aanlegkosten en van bouwkosten in verband met jurisprudentie (onderdelen 2.1.1.1 en 2.1.1.2 tarieventabel);
- actualisering van de tariefbepalingen voor monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten in verband met de Erfgoedwet en Model Erfgoedverordening 2016 (onderdeel 2.3.6 tarieventabel);

- redactionele wijzigingen in de tariefbepalingen voor aangehaakte omgevingsvergunningen (onderdelen 2.3.8 tot en met 2.3.11 tarieventabel);
- wijziging van de tariefbepalingen over de natuurtoets bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning in verband met de nieuwe Wet natuurbescherming en het gewijzigde Besluit omgevingsrecht (onderdelen 2.3.12 en 2.3.13 tarieventabel).

In een bijlage hebben wij een modelwijzigingsbesluit opgenomen waarin alle bovengenoemde wijzigingen zijn verwerkt. Daarnaast hebben wij in de toelichting recente jurisprudentie verwerkt en de facultatieve vrijstelling voor een instelling van maatschappelijke, sociale of culturele aard aangepast.

Omdat de redactie van de eigen legesbepalingen kan afwijken van ons model, zullen niet alle wijzigingen voor elke gemeente relevant zijn. Op korte termijn is van belang dat de vervangende Nederlandse identiteitskaart (artikel 2) en de tariefbepalingen over de natuurtoets (onderdelen 2.3.12 en 2.3.13) goed in de legesverordening zijn geregeld en dat bij de legesverordening behorende bijlagen op de juiste wijze zijn bekendgemaakt.

Toelichting op de wijzigingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In onderdeel c is een begripsomschrijving van maand opgenomen die voor 30 en 31 januari niet werkt. Daarom hebben wij een zinsnede toegevoegd, waardoor de maand bij deze startdata eindigt op 28 februari (of 29 februari in een schrikkeljaar). Onderdeel c luidt na wijziging:

c. 'maand': het tijdvak dat loopt van n^e dag in een kalendermaand tot en met de (n-1)^e dag in de volgende kalendermaand, *met dien verstande dat als de n^e dag in een kalendermaand 30 of 31 januari is, de (n-1)^e dag in de volgende kalendermaand altijd de laatste dag van de maand februari is;*

Artikel 2 Belastbaar feit

Vooruitlopend op een wijziging van de Paspoortwet hebben wij in Lbr. 16/069 - Wijziging modelverordeningen gemeentelijke belastingen (12 september 2016) geadviseerd artikel 2 aan te vullen met een tweede lid. Hierin worden de legesbepalingen over de Nederlandse identiteitskaart voor jongeren van overeenkomstige toepassing verklaard op de vervangende Nederlandse identiteitskaart voor personen met een uitreisverbod, ongeacht hun leeftijd. Voor beide groepen heeft de identiteitskaart een geldigheidsduur van 5 jaar. Op 1 maart 2017 is de wijziging van de Paspoortwet in werking getreden (Stb. 2017, 53 en 65). Wij hebben de eerder voorgestelde wijziging van artikel 2 daarom nu ook in de modelverordening leges verwerkt. De bestaande tekst is tot '1.' genummerd en het nieuwe tweede lid luidt:

2. Hetgeen in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel is bepaald over een Nederlandse identiteitskaart voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is van overeenkomstige toepassing op een vervangende Nederlandse identiteitskaart voor personen met een uitreisverbod, ongeacht de leeftijd van de betrokken persoon.

Gemeenten die eind 2016 deze bepaling al in de legesverordening hebben opgenomen, hoeven vanzelfsprekend deze wijziging niet opnieuw door te voeren.

Het tweede lid kan weer vervallen als de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding vervalt (in 2022).

Artikel 4 Vrijstellingen

Wij hebben een algemene omschrijving voor de 'wettelijke vrijstellingen' in een nieuw onderdeel b opgenomen, luidende: (leges worden niet geheven voor)

b. diensten die ingevolge wettelijk voorschrift zijn vrijgesteld van rechtenheffing of kosteloos moeten worden verleend;

De reden is dat er meer wettelijke vrijstellingen zijn dan die in de verordening zijn opgenomen. Een niet-limitatieve opsomming staat in de toelichting op artikel 4 van de Modelverordening leges. Hierdoor kunnen de in de verordening opgenomen legesvrijstellingen voor de aanvraag omgevingsvergunning voor milieu-inrichtingen (onderdeel b) of beperkte milieutoets (onderdeel c) vervallen. Overigens is de in onderdeel c genoemde vrijstelling voor een aanvraag omgevingsvergunning beperkte milieutoets op grond van artikel 122 van de Gemeentewet van rechtswege vervallen nu die inmiddels geregeld is in artikel 4.10 van het Besluit omgevingsrecht.

In de toelichting op artikel 4 hebben wij de omschrijving van de facultatieve vrijstelling voor een algemeen nut beogende instelling (ANBI) of [plaatselijke] sociaal belang behartigende instelling (SBBI) aangepast. Deze luidt nu (leges worden niet geheven voor):

c. het in behandeling nemen van een aanvraag als bedoeld in onderdeel [nummer] van de bij deze verordening behorende tarieventabel, indien deze aanvraag een vergunning betreft voor een instelling die zich blijkens haar statuten de uitoefening ten doel stelt van activiteiten van maatschappelijke, sociale of culturele aard, waarbij de activiteiten in hoofdzaak worden verricht door vrijwilligers *[en die voldoet aan door het college van burgemeester en wethouders te stellen voorwaarden]*;

Wij hebben bij nader inzien afgezien van het gebruik van de term 'algemeen nut beogende instelling (ANBI)' of 'sociaal belang behartigende instelling (SBBI)', omdat dit in de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) nader omschreven instellingen zijn (artikel 2, derde lid, onder m en o, in samenhang met de artikelen 5b en 5c AWR). Een verwijzing daarnaar zou een verderstrekkende reikwijdte van de legesvrijstelling kunnen hebben dan gewenst wordt. Wij hebben als facultatieve zinsnede opgenomen dat het college voorwaarden kan stellen om aangemerkt te worden als instelling van maatschappelijke, sociale of culturele aard.

Artikel 10 Overdracht van bevoegdheden

Door het vervallen van de tariefbepaling voor naspeuringen in de registers van de burgerlijke stand (onderdeel 1.1.8 tarieventabel) en het vernummeren van onderdeel 1.1.9 tot 1.1.8, moet ook de verwijzing naar onderdeel 1.1.9 in artikel 10 worden vernummerd tot 1.1.8.

Artikel 13 Inwerkingtreding

Als in de verordening of tarieventabel wordt verwezen naar een bijlage en het technisch niet mogelijk is deze bijlage in het elektronisch gemeenteblad op te nemen, kan bekendmaking plaatsvinden door terinzagelegging. In de verordening moet dit worden aangegeven (artikel 139, derde lid, Gemeentewet). In het derde lid hebben wij hiervoor een (facultatieve) bepaling opgenomen.

[3. De in [artikel [...] OF onderdeel [...]] van de tarieventabel] genoemde [naam bijlage of document] wordt bekendgemaakt door terinzagelegging [in/op plaats terinzagelegging].]

De bepaling hebben wij als facultatieve bepaling opgenomen omdat wij in de Modelverordening leges geen bijlage noemen waarvoor dit geldt (de tarieventabel dient in het elektronisch gemeenteblad bekendgemaakt te worden). Het opnemen van deze bepaling is bijvoorbeeld nodig als de gemeente in de tarieventabel in de begripsomschrijving van bouwkosten verwijst naar een normblad (bijvoorbeeld NEN-norm) waarop auteursrecht berust. Bedacht moet worden dat terinzagelegging ook een vorm van openbaarmaking is, waarvoor de rechthebbende toestemming moet geven. In de procedure die heeft geleid tot Hoge Raad 19 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1669, oordeelt zowel de rechtbank als het hof in navolging van de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 2 februari 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP2750, dat met terinzagelegging van de NEN-normen in de bibliotheek van het Nederlands Normalisatie Instituut, waar belangstellenden hiervan kennis kunnen nemen, de kenbaarheid van het normblad voldoende is verzekerd. Van onverbindendheid van de legesverordening op dit punt is volgens deze rechters geen sprake. Het hof voegt hieraan toe dat de Hoge Raad in zijn arrest van 22 juni 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW0393 en het College van Beroep voor het Bedrijfsleven in zijn uitspraak van 3 april 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BW2469, inmiddels in vergelijkbare zin hebben beslist als de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De Hoge Raad laat zich in zijn uitspraak van 19 juni 2015 niet uit over de plaats van terinzagelegging, maar oordeelt in algemene zin dat terinzagelegging moet plaatsvinden op de wijze die in artikel 139, derde lid, van de Gemeentewet is voorzien voor bijlagen. Dat lijkt te impliceren dat bij verwijzing naar een NEN-norm in een belastingverordening wat betreft de bekendmaking niet kan worden volstaan met een verwijzing naar de terinzagelegging bij het Nederlands Normalisatie-instituut, maar dat terinzagelegging op het gemeentehuis plaatsvindt. Ook beslist de Hoge Raad dat de gemeente desgevraagd papieren afschriften van die normen moet verstrekken tegen betaling van bedragen die niet hoger zijn dan de tarieven die de gemeente hanteert voor het verstrekken van papieren afschriften van besluiten die algemeen verbindende voorschriften inhouden. Een en ander impliceert dat de gemeente zelf beschikt over de NEN-norm en vanuit auteursrechtelijk perspectief bevoegd is tot openbaarmaking (wat betreft terinzagelegging én verstrekken van afschriften). Daarvoor is toestemming van de rechthebbende (NEN) nodig.

Rechtbank Noord-Nederland vindt dat de bekendmakingsregels ook gelden bij een verwijzing naar de Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012) (Rechtbank Noord-Nederland 8 november 2016, ECLI:NL:RBNNE:2016:4896). Wij zijn het hier niet mee eens, omdat de UAV 2012 openbaar zijn en de Hoge Raad in genoemde uitspraak van 19 juni 2015 de aannemingssom ingevolge de UAV 2012 volgt en geen aandacht besteedt aan de bekendmaking ervan en wel – nota bene ten overvloede – ingaat op de bekendmaking van de NEN-norm. Als de gemeente ervoor kiest naar de UAV 2012 te verwijzen, verdient het aanbeveling hierbij de vindplaats (Stcrt. 2012, 1567) te vermelden.

Tarieventabel

Onderdeel 1.1.8 – Naspeuringen in registers burgerlijke stand

In onderdeel 1.1.8 van de tarieventabel van de Modelverordening leges is een tariefbepaling opgenomen voor het doen van naspeuringen in de registers van de burgerlijke stand. Gebleken is dat deze bepaling overbodig is.

Een ambtenaar van de burgerlijke stand kan alleen op verzoek en tegen betaling afschriften of uittreksels uit de registers van de burgerlijke stand verstrekken waarvoor in het Legesbesluit akten burgerlijke stand enkele bepalingen met tarief zijn opgenomen (zie hierna). Na een periode van 50 jaar (overlijdensaktes), 75 jaar (huwelijksaktes) en 100 jaar (geboorteaktes) zijn de aktes van de burgerlijke stand openbaar en gratis te raadplegen in de gemeentelijke, regionale of provinciale archieven. Onderdeel 1.1.8 kan daarom vervallen en onderdeel 1.1.9 kan worden vernummerd tot 1.1.8.

Als iemand aan de gemeente vragen stelt over bijvoorbeeld aantal geboortes, fungeert de basisregistratie personen als gegevensbron (zie titel 1 van de tarieventabel, hoofdstuk 4 – Verstrekkingen uit de basisregistratie personen).

Onderdeel 1.1.8 (voorheen 1.1.9) – leges akten burgerlijke stand (wijziging toelichting)

In artikel 2 van de Wet rechten burgerlijke stand is geregeld voor welke verrichtingen leges geheven kunnen worden. De hoogte van die leges is vastgesteld in het Legesbesluit akten burgerlijke stand (Stb. 1969, 36). De daarin genoemde bedragen worden jaarlijks geïndexeerd. Veel gemeenten heffen de hiervoor genoemde leges rechtstreeks op basis van het Legesbesluit. Hof 's-Hertogenbosch heeft geoordeeld dat het Legesbesluit akten burgerlijke stand geen belastingwet is in de zin van de AWR, dat de vergoeding geen gemeentelijke belasting is en dat de AWR niet van toepassing is (Hof 's-Hertogenbosch 27 mei 2016, ECLI:NL:GHSHE:2016:2100 (Roermond)). Omdat het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van de akten een dienst is als bedoeld in artikel 229, lid 1, onder b, Gemeentewet, is opnemings in de legesverordening volgens ons wel mogelijk.

Deze omstandigheid maakt dus juist wel dat de AWR van toepassing is en de belastingrechter bevoegd. Het hof is een andere mening toegedaan, volgens ons ten onrechte. Wij zien dan ook geen aanleiding om de Modelverordening leges aan te passen.

Onderdeel 1.8.2 Informatie uit vastgoedregistraties

1.8.2.1 Verstrekkingen uit gemeentelijke basisadministratie adressen en gebouwen (BAG)
Afschriften uit de BAG kunnen tegen verstrekingskosten beschikbaar worden gesteld. Wij hebben aan onderdeel 1.8.2.1 toegevoegd dat de tariefstelling per adres of object is. Het is nooit bedoeld tegen het opgenomen tarief een afschrift van de gehele BAG-registratie te verkrijgen.

1.8.2.3 Verstrekkingen uit rijksmonumentenregister

De Erfgoedwet is in de plaats gekomen van de Monumentenwet 1988. In verband hiermee hebben wij de verwijzing in dit onderdeel aangepast.

1.8.2.4 Verstrekkingen uit gemeentelijk erfgoedregister

Artikel 3.16, derde lid, van de Erfgoedwet bepaalt dat de gemeente een gemeentelijk erfgoedregister aanhoudt. Hierin staan gegevens over de inschrijving en ter identificatie van het aangewezen gemeentelijk cultureel erfgoed (gemeentelijke monumenten, beschermde gemeentelijke stads- en dorpsgezichten). In de Model-Erfgoedverordening 2016 is dit verder uitgewerkt. Wij hebben onderdeel 1.8.2.4 hierop aangepast en een tariefstelling per aangewezen cultureel erfgoed opgenomen.

De gemeente kan in het erfgoedregister ook gegevens opnemen over de van de minister ontvangen afschriften van de inschrijving van een rijksmonument in het rijksmonumentenregister als bedoeld in artikel 3.3, vijfde lid, van de Erfgoedwet (zie onderdeel 1.8.2.3). Onderdeel 1.8.2.3 is dus van toepassing als de gemeente er niet voor kiest om de rijksmonumenten in het gemeentelijke erfgoedregister op te nemen en een afschrift van een ontvangen inschrijving wordt gevraagd.

Zie ook de onderdelen 2.3.6.1 en 2.3.6.2 van de tarieventabel voor de omgevingsvergunning met betrekking tot rijksmonumenten en gemeentelijk aangewezen cultureel erfgoed.

1.8.2.5 Verstrekkingen uit gemeentelijk beperkingenregister of -registratie

Voor het verstrekken van een afschrift, uittreksel of verklaring als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken mag de gemeente kostendekkende leges heffen (artikel 9, derde lid, Wkpb). Wij hebben de formulering aangepast. Dit betreft geen inhoudelijke wijziging.

Onderdeel 1.9.1 Verklaring omtrent het gedrag (VOG) (wijziging toelichting)

Hof 's-Hertogenbosch heeft geoordeeld dat de leges VOG geen gemeentelijke belastingen zijn, omdat de 'Regeling vergoeding verklaring omtrent het gedrag en gedragsverklaring aanbesteden' de grondslag voor het in rekening brengen van de vergoeding is, geen belastingwet is en dat daarom ook de AWR niet van toepassing is (Hof 's-Hertogenbosch 10 juni 2016, ECLI:NL:GHSHE:2016:2327).

Volgens ons is de wettelijke grondslag hiervoor wel degelijk artikel 229, eerste lid, onder b, Gemeentewet, omdat gemeenten voor het genot van door hen verleende diensten rechten (leges) kunnen heffen en hiervan sprake is (belanghebbende bestrijdt dat in die procedure overigens), en deze rechten worden ingevolge artikel 229, derde lid, Gemeentewet aangemerkt als gemeentelijke belastingen waarop de AWR van toepassing is.

Bovendien is de tariefstelling in de ministeriële regeling een maximumbedrag. Gemeenten moeten dus nog zelf het tarief vaststellen dat zij voor de VOG-aanvraag in rekening willen brengen (zij moeten per aanvraag een vast bedrag afdragen aan het Rijk). De hofuitspraak is voor ons daarom geen reden om de tariefbepaling in de verordening te laten vervallen.

Onderdelen 1.16.1.3 en 1.16.1.4 Kansspelautomatenvergunning voor meer dan vier jaar

In de onderdelen 1.16.1.3 en 1.16.1.4 hebben wij de invulmogelijkheid '... [langer dan vier jaar]' vervangen door: meer dan vier jaar. Het aantal jaren boven de vier is namelijk voor de tariefstelling niet relevant.

Algemene toelichting titel 2 - Opschorten invorderingsbevoegdheid leges bij verouderd bestemmingsplan (artikel 3.1, vierde lid, Wro)

Als een bestemmingsplan meer dan tien jaar oud is, vervalt de bevoegdheid om de leges in te vorderen voor omgevingsvergunningen die verband houden met dat bestemmingsplan. Over de reikwijdte van dit legesverbod wordt verschillend gedacht.

Wij hebben jurisprudentie aan de toelichting toegevoegd waarin is beslist dat deze legessanctie bij een verouderd bestemmingsplan geldt voor het gehele bedrag aan leges omgevingsvergunning (Hof Den Haag 30 maart 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:906). De Hoge Raad heeft zich nog niet over de reikwijdte van de legessanctie uitgesproken.

Wij zijn van mening dat als sprake is van een verouderd bestemmingsplan en de aanvraag omgevingsvergunning meer activiteiten betreft, bijvoorbeeld een bouwactiviteit en brandveilig gebruik, de leges voor de activiteit brandveilig gebruik wel geheven (en ingevorderd) kunnen worden omdat het brandveilig gebruik geen verband houdt met het bestemmingsplan. Op die manier wordt eenzelfde (leges)resultaat verkregen als in de situatie dat iemand fasegewijs (per activiteit) omgevingsvergunningen aanvraagt.

Het spreekt voor zich dat discussie over toepassing van de legessanctie wordt voorkomen door bestemmingsplannen actueel te houden.

Onderdelen 2.1.1.1 en 2.1.1.2 – Begripsomschrijving aanlegkosten en bouwkosten

Naar aanleiding van de bij artikel 13 genoemde jurisprudentie hebben wij in de begripsomschrijvingen van aanlegkosten en bouwkosten een keuzemogelijkheid opgenomen voor de omschrijving van de aannemingsom: of verwijzing naar UAV 2012 met vermelding van de vindplaats (Stcr. 2012, 1567) of overname van de omschrijving van aannemingsom uit de UAV 2012. De tekst luidt nu als volgt:

2.1.1.1	aanlegkosten:
	[de aannemingssom, bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, van de Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012; Stcrt. 2012, 1567), voor het uit te voeren werk OF het bedrag waarvoor de aannemer zich heeft verbonden het werk tot stand te brengen (de aannemingssom), de omzetbelasting daarin niet begrepen], of voor zover deze ontbreekt, een raming van de kosten die voortvloeien uit de aangegane verplichtingen voor de fysieke realisatie (het aanleggen) van de werken of de werkzaamheden, de omzetbelasting daarin niet begrepen, en indien de werken of werkzaamheden geheel of gedeeltelijk door zelfwerkzaamheid geschieden de prijs die aan een derde in het economisch verkeer zou moeten worden betaald voor het tot stand brengen van de werken of de werkzaamheden waarop de aanvraag betrekking heeft, de omzetbelasting daarin niet begrepen;
2.1.1.2	bouwkosten:
	[de aannemingssom, bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, van de Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012; Stcrt. 2012, 1567), voor het uit te voeren werk OF het bedrag waarvoor de aannemer zich heeft verbonden het werk tot stand te brengen (de aannemingssom), de omzetbelasting daarin niet begrepen], of voor zover deze ontbreekt een raming van de kosten die voortvloeien uit aangegane verplichtingen voor de fysieke realisatie (het bouwen) van de bouwwerken, de omzetbelasting daarin niet begrepen, en indien het bouwen geheel of gedeeltelijk door zelfwerkzaamheid geschiedt de prijs die aan een derde in het economisch verkeer zou moeten worden betaald voor het tot stand brengen van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, de omzetbelasting daarin niet begrepen;

Eerder hebben wij al de verwijzing naar de NEN-norm geschrapt en een definitie van bouwkosten zoals die in NEN 2699:2013 staat overgenomen. Een mogelijkheid is dat het college van burgemeester en wethouders in nadere regels op grond van artikel 11 van de Modelverordening leges of in beleidsregels aansluiting zoekt bij de specificatie van de bouwkosten in NEN 2699:2013 of kiest voor een bepaalde normkostensystematiek. Afhankelijk van het karakter van de door het college gestelde regels, dient bekendmaking plaats te vinden overeenkomstig artikel 139 Gemeentewet (algemeen verbindend voorschrift) of artikel 3:42 Awb (concretiserend besluit van algemene strekking of beleidsregels). Zie de hiervoor opgenomen toelichting op de wijziging van artikel 13.

Onderdeel 2.3.6 – Activiteiten met betrekking tot monumenten of beschermde stads- of dorpsgezichten

In verband met de nieuwe Model Erfgoedverordening 2016 hebben wij onderdeel 2.3.6 gewijzigd. Dit luidt nu als volgt:

2.3.6	Activiteiten met betrekking tot monumenten of beschermde stads- of dorpsgezichten	
2.3.6.1	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit met betrekking tot een rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder f, of artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wabo in samenhang met de provinciale erfgoedverordening of artikel [14] van de [citeertitel gemeentelijke erfgoedverordening] , bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.6.1.1	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van een monument:	€ [...];
2.3.6.1.2	voor het herstellen, gebruiken of laten gebruiken van een monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	€ [...].
2.3.6.2	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in een beschermd stads- of dorpsgezicht, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder h, of artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo in samenhang met de provinciale erfgoedverordening of artikel [20] van de [citeertitel gemeentelijke erfgoedverordening] , bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ [...].

Onderdelen 2.3.8 tot en met 2.3.11 (aangehaakte omgevingsvergunningen)

Wij hebben de formulering in de onderdelen 2.3.8 tot en met 2.3.11 aangepast en duidelijker verwijzingen opgenomen naar vergunningen of ontheffingen in de provinciale of gemeentelijke verordening die krachtens wetsduiding worden aangemerkt als omgevingsvergunning (aangehaakte omgevingsvergunningen). Hetzelfde hebben wij in de toelichting gedaan met de daar opgenomen onderdelen 2.3.9A (vergunning alarminstallatie) en 2.3.10A (vergunning handelsreclame). Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

De tekst in de tarieventabel van de onderdelen 2.3.8 tot en met 2.3.11 luidt nu:

2.3.8	<i>Aanleggen of veranderen weg</i>	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het aanleggen van een weg of verandering brengen in de wijze van aanleg van een weg, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wabo in samenhang met [de provinciale wegenverordening OF het provinciaal wegenreglement] of artikel [2:11] van de Algemene plaatselijke verordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ [...].
2.3.9	<i>Uitweg/inrit</i>	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het maken, hebben, veranderen of veranderen van het gebruik van een uitweg, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo in samenhang met [de provinciale wegenverordening OF het provinciaal wegenreglement] [of artikel 2:12 van de Algemene plaatselijke verordening], bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ [...].
2.3.10	<i>Kappen</i>	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het vellen of doen vellen van houtopstand, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder g, van de Wabo in samenhang met [de provinciale bomenverordening of] [artikel [4:11] van de Algemene plaatselijke verordening OF artikel [...] van de [citeertitel bomenverordening]], bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ [...].
2.3.11	<i>Opslag van roerende zaken</i>	

	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op de opslag van roerende zaken in een bepaald gedeelte van de provincie [of de gemeente], bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder j of k, van de Wabo in samenhang met de provinciale wegenverordening of artikel [2:10, vijfde lid,] van de Algemene plaatselijke verordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.11.1	indien de activiteit bestaat uit het daar opslaan van roerende zaken:	€ [...];
2.3.11.2	indien de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat daar roerende zaken worden opgeslagen:	€ [...].

De tekst in de toelichting van de onderdelen 2.3.9A en 2.3.10A luidt nu:

2.3.9A	<i>Alarminstallatie</i>	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het in, op of aan een onroerende zaak hebben van een alarminstallatie die een voor de omgeving opvallend geluid of lichtsignaal kan produceren, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder f, van de Wabo in samenhang met artikel [...] van de Algemene plaatselijke verordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€....
2.3.10A	<i>Handelsreclame</i>	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op handelsreclame met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder h en i, van de Wabo in samenhang met [de provinciale reclameverordening of] artikel [...] van de Algemene plaatselijke verordening en indien niet tevens sprake is van een activiteit als bedoeld in onderdeel 2.3.1.1 (bouwactiviteit), bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.10A.1	indien de activiteit bestaat uit het op of aan een onroerende zaak maken of voeren van die handelsreclame:	€...;
2.3.10A.2	indien de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat die handelsreclame op of aan die onroerende zaak wordt gemaakt of gevoerd:	€....

Onderdelen 2.3.12 en 2.3.13 – Natuurtoetsen bij aanvraag omgevingsvergunning

Als voor een locatiegebonden activiteit een omgevingsvergunning nodig is, is in de Wet natuurbescherming geregeld dat de natuurtoetsen hiervan onderdeel moeten uitmaken (artikel 10.8). Een separate vergunning voor Natura 2000- of flora- en fauna-activiteiten zou niet mogelijk zijn (verplichte aanhaking). De wetgever is hiervan echter teruggekomen, omdat ook in de toekomstige Omgevingswet separate omgevingsvergunningen voor de verschillende aspecten mogelijk zijn (vrijwillige aanhaking). In verband hiermee is artikel 10.8 van de Wet natuurbescherming niet in werking getreden en is aan het Besluit omgevingsrecht artikel 2.2aa toegevoegd. In dat artikel zijn de Natura 2000- en flora- en fauna-activiteiten aangemerkt als categorie activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, onderdeel i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waarvoor een omgevingsvergunning nodig is bij een aanvraag voor een meervoudige omgevingsvergunning (bijvoorbeeld een aanvraag omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit en een flora- en fauna-activiteit). De gemeente is daarvoor het bevoegde gezag. De gemeente kan wat de natuuraspecten betreft de omgevingsvergunning verlenen als Gedeputeerde Staten van de provincie een verklaring van geen bedenkingen hebben afgegeven, dan wel de daartoe bevoegde minister dat heeft gedaan.

Het blijft mogelijk voor het natuuraspect een separate vergunning aan te vragen. Dan is de gemeente niet het bevoegde gezag, maar is in de meeste gevallen de provincie het bevoegde gezag.

In de [bijlage](#) bij de Ledenbrief 2016/069 – Wijziging modelverordeningen gemeentelijke belastingen (16 september 2016) hebben wij tekstvoorstellen gedaan tot wijziging van de onderdelen 2.3.12 en 2.3.13. De inwerkingtreding van die tekstvoorstellen hebben wij afhankelijk gesteld van de inwerkingtreding van artikel 10.8 van de Wet natuurbescherming.

Nu dit artikel 10.8 niet in werking is getreden (en ook niet meer in werking zal treden), is ook de wijziging van deze tariefonderdelen zoals wij die voorstelden niet in werking getreden.

Dit betekent dat de oude tariefonderdelen 2.3.12 en 2.3.13 zijn blijven gelden, eventueel met voor 2017 aangepaste tarieven. De verwijzing in die onderdelen naar respectievelijk de Natuurbeschermingswet en Flora- en Faunawet klopt echter niet meer. Daarom moeten de tariefonderdelen 2.3.12 en 2.3.13 worden aangepast met een verwijzing naar artikel 2.2aa van het Besluit omgevingsrecht.

De gewijzigde onderdelen luiden:

2.3.12	<i>Natura 2000-activiteiten</i>	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.2aa, aanhef en onder a, van het Besluit ruimtelijke ordening (Natura 2000-activiteit) bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ [...].
2.3.13	<i>Flora- en fauna-activiteiten (bescherming van soorten)</i>	

	<p>Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.2aa, aanhef en onder b, van het Besluit omgevingsrecht (flora- en fauna-activiteit) bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:</p>	<p>€ [...].</p>
--	---	-----------------

Totdat de tariefonderdelen 2.3.12 en 2.3.13 gewijzigd zijn, kan de gemeente in plaats daarvan in ieder geval tariefonderdeel 2.3.14.1 zoals opgenomen in de Modelverordening leges toepassen. Dit onderdeel in de tarieventabel van de Modelverordening leges kent een tarief voor een bij algemene maatregel van bestuur geregelde omgevingsvergunning op grond van artikel 2.1, onderdeel i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waarvoor niet elders in de tarieventabel een tariefbepaling is opgenomen. De in artikel 2.2aa van het Besluit omgevingsrecht geregelde omgevingsvergunningen vallen hieronder zolang die niet in de tariefonderdelen 2.3.12 en 2.3.13 zijn opgenomen.

NB. In de onderdelen 2.3.12 en 2.3.13 van de tarieventabel van de Modelverordening leges zijn legesbepalingen voor de natuurtoetsen opgenomen op grond waarvan de gemeentelijke kosten kunnen worden doorberekend. Als de provincie of de bevoegde minister voor de (benodigde) verklaring van geen bedenkingen kosten in rekening brengt bij de gemeente, kan de gemeente deze kosten aan de aanvrager van de omgevingsvergunning doorberekenen. Daarin voorziet onderdeel 2.3.18 van de tarieventabel van de Modelverordening leges.

Modelwijzigingsbesluit

In de bijlage bij deze ledenbrief hebben wij een modelbesluit tot wijziging van de legesverordening opgenomen met daarin bovengenoemde wijzigingen. Omdat wij niet weten of u een aantal wijzigingen al eerder hebt doorgevoerd en of uw legesverordening dezelfde bepalingen kent, moet u zelf bezien welke wijzigingen u nog overneemt en welke keuze u maakt bij de door ons vermelde keuzemogelijkheden.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop on the left and a horizontal line extending to the right.

J. Kriens
Algemeen directeur

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

Voorbeeld wijzigingsbesluit legesverordening

De raad van de gemeente [**gemeentenaam**];
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [**datum en eventueel nr.**];
gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet;
gezien het advies van [...];

besluit vast te stellen de Verordening tot wijziging van de [**citeertitel legesverordening**]:

Artikel I

De [**citeertitel legesverordening**] wordt als volgt gewijzigd:

- A. In artikel 10, onder b, onder 1, wordt '1.1.9' vervangen door: 1.1.8.
- B. Onderdeel 1.1.8 van de tarieventabel vervalt.
- C. Onderdeel 1.1.9 van de tarieventabel wordt vernummerd tot 1.1.8.
- D. De onderdelen 2.3.12 en 2.3.13 van de tarieventabel worden vervangen door:

2.3.12	<i>Natura 2000-activiteiten</i>	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.2aa, aanhef en onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Natura 2000-activiteit) bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€
2.3.13	<i>Flora- en fauna-activiteiten (bescherming van soorten)</i>	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.2aa, aanhef en onder b, van het Besluit omgevingsrecht (flora- en fauna-activiteit) bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€

Artikel II

Deze verordening treedt in werking met ingang van de [**eerste**] dag na die van de bekendmaking, welke dag tevens de datum van ingang van de heffing is, met dien verstande dat de bepalingen die in gevolge dit besluit worden gewijzigd van toepassing blijven op belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,

De griffier,

Toelichting

De wijzigingen in de tarieventabel betreffen:

- het vervallen van onderdeel 1.1.8 (naspeuringen in registers burgerlijke stand) en het in verband daarmee vernummen van onderdeel 1.1.9 tot 1.1.8;
- het wijzigen van de onderdelen 2.3.12 en 2.3.13 (omgevingsvergunning voor activiteiten met gevolgen voor de natuur) in verband met het niet in werking treden van een deel van de Wet natuurbescherming met ingang van 1 januari 2017 en een aanvulling van het Besluit omgevingsrecht.

Artikel I, onderdelen A, B en C

Gebleken is dat het doen van naspeuringen in de registers van de burgerlijke stand niet meer voorkomt. Onderdeel 1.1.8 dat daarvoor een tarief kent, kan daarom vervallen. Een ambtenaar van de burgerlijke stand kan alleen op verzoek en tegen betaling afschriften of uittreksels uit de registers van de burgerlijke stand verstrekken waarvoor in het Legesbesluit akten burgerlijke stand enkele bepalingen met tarief zijn opgenomen (zie tariefonderdeel 1.1.9). Na een periode van 50 jaar (overlijdensaktes), 75 jaar (huwelijksaktes) en 100 jaar (geboorteaktes) zijn de aktes van de burgerlijke stand openbaar en gratis te raadplegen in de gemeentelijke, regionale of provinciale archieven.

In verband met het vervallen van onderdeel 1.1.8 wordt onderdeel 1.1.9 vernummerd tot 1.1.8.

Artikel I, onderdeel D

De onderdelen 2.3.12 en 2.3.13 van de tarieventabel betreffen de zgn. natuurtoetsen bij een omgevingsvergunning. De wijziging houdt verband met de keuze van de wetgever om het aanhaken van de natuurtoets aan een (meervoudige) omgevingsvergunning niet verplicht maar facultatief te maken. Daarom is het deel van de Wet natuurbescherming dat de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wijzigt (artikel 10.8) niet in werking getreden en heeft een aanvulling van het Besluit omgevingsrecht plaatsgevonden (artikel 2.2aa). De legesbepalingen zijn aan de nieuwe wettelijke bepalingen worden aangepast.

In artikel 2.2aa van het Besluit omgevingsrecht is een aanvraag voor een omgevingsvergunning geregeld voor Natura 2000- en flora- en fauna-activiteiten als ook sprake is van andere activiteiten met gevolgen voor de fysieke leefomgeving (bijvoorbeeld een bouwactiviteit die mogelijk gevolgen heeft voor beschermde flora of fauna). Als een belanghebbende daarvoor een meervoudige omgevingsvergunning wil aanvragen, is de gemeente het bevoegde gezag. De gemeente moet dan bij de provincie of de daartoe bevoegde minister een verklaring van geen bedenkingen aanvragen. De kosten die de provincie of de minister hiervoor in rekening brengt, maken onderdeel uit van de kosten die de gemeente maakt voor het in behandeling nemen van de aanvraag voor de (meervoudige) omgevingsvergunning. Deze externe kosten berekent de gemeente door aan de aanvrager op grond van tariefonderdeel [2.3.18] van de tarieventabel leges. Een belanghebbende kan echter ook bij de provincie een enkelvoudige vergunning voor de Natura 2000- of flora- en fauna-activiteiten aanvragen. De wetgever heeft uiteindelijk niet voor een verplichte meervoudige omgevingsvergunning gekozen (dit was geregeld in artikel 10.8, onderdeel B, van de Wet natuurbescherming), omdat dat ook in de Omgevingswet die naar verwachting in 2019 in werking treedt niet het geval is.

[Door het niet in werking treden van artikel 10.8 van de Wet natuurbescherming, is ook de wijziging van de tariefonderdelen 2.3.12 en 2.3.13 van de tarieventabel leges zoals wij die eerder voorstelden, niet in werking getreden en zal deze ook niet meer in werking treden. Dat betekent dat de oude tekst van deze tariefonderdelen nog steeds geldt, met de aangepaste tarieven voor 2017. De verwijzing in die bepalingen naar de Natuurbeschermingswet en Flora- en Faunawet klopt echter niet meer.]

Het wijzigingsvoorstel voorziet in het aanpassen van de tariefonderdelen aan de nieuwe wettelijke regeling. Er is geen inhoudelijke wijziging beoogd.

Artikel II

Aangezien onderdeel 1.1.8 niet meer wordt toegepast en de onderdelen 2.3.12 en 2.3.13 verband houden met nieuwe wetgeving per 1 januari 2017, kan de wijzigingsverordening direct na de bekendmaking ervan in het (elektronische) gemeenteblad in werking treden. Daarom hebben wij de inwerkingtreding gesteld op de eerste dag na die van de bekendmaking. Dat is tevens de datum van ingang van de heffing.